

SØKNAD OM TV-AKSJONEN 2012

RETTFERDIGHET!

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

INNHold

Rettferdighet!	3
Amnesty International	5
Ytringsfrihetens pris	8
Utsatt og utnyttet	12
Skruppelløs grådighet	16
Krigens bakgård	20
Ny vår	24
Aksjonsstyrke	28
Budsjett og styring	30

Vedlegg 1: Årsregnskap 2008

Vedlegg 2: Årsregnskap 2009

“ Amnesty International har i praksis vist hvordan flomlys på enkeltskjebner lyser opp hele samfunn, hvordan sterkt engasjement fører til samfunnsendring og rettferdighet for flere ”

RETTFERDIGHET!

Midtøsten og Nord-Afrika har denne våren tent et håp om rettferdighet. Vanlige tunisere, egyptere, libyere, jemenitter og syrere har trosset frykten, gått på gata og krevd frihet og respekt for sine menneskerettigheter. Vi har fått demonstrert at folkelig engasjement kan flytte fjell – og diktatorer. Arbeidet til Amnesty International handler også om å skape mer rettferdighet, om styrken i tålmodighet og engasjement fra vanlige mennesker over hele verden.

Amnesty International hadde TV-aksjonen sist i 1999. Siden den gang har verden gått fremover langs mange dimensjoner. Det er i dag færre kriger, færre som dør av sult og færre som dør av enkle sykdommer. Aldri før har klodens stater samarbeidet mer, handlet mer, og utformet flere felles regler enn det vi gjør i dag. Aldri før har informasjon og kunnskap vært så tilgjengelig.

Likevel opplever stadig flere at deres grunnleggende rettigheter krenkes. Fire milliarder mennesker har i realiteten ikke tilgang til et rettsystem. Det er virkeligheten ikke bare i tradisjonelle utviklingsland, der demokratiske institusjoner står svakt, men også i vår vestlige del av verden. I dag skjer krenkelser av menneskerettighetene også som følge av økt frykt for terror og ekstremisme, andre fordi regimer tviholder på makt. Klimaet for menneskerettigheter har blitt alvorlig utfordret siden forrige TV-aksjon.

Mat kan deles ut, medisiner kan kjøpes og husly kan bygges. Nødhjelp og bistand har sin absolutte funksjon. Men oppfyllelsen av alle menneskers grunnleggende rettigheter krever at noen tør å ta opp kampen og avdekke systematisk urettferdighet. Det krever at noen tør å ansvarliggjøre statlige overgrepere, væpnede grupper og multinasjonale selskaper. Det krever at noen tør å aksjonere. Lokale aktivister risikerer livet hver eneste dag som vitner og feltarbeidere.

I 50 år har Amnesty International satt søkelyset på menneskerettighetsbrudd gjennom enkeltmenneskets historie. Samvittighetsfangen. Den dødsdømte. Slavearbeideren. Den voldtatte kvinnen. Den fengslede journalisten. Aktivisten. Disse konkrete og svært synlige eksemplene viser hva brudd på menneskerettighetene handler om og hvordan enkeltmennesker kan bry seg. Amnesty International har i praksis vist hvordan flomlys på enkeltskjebner lyser opp hele samfunn, hvordan sterkt engasjement fører til samfunnsendring og rettferdighet for flere.. Det er disse historiene, disse eksemplene, som samtidig egner seg så godt når Amnestys arbeid skal formidles til norske tv-seere under TV-aksjonen.

Amnesty International er økonomisk, religiøst og politisk uavhengig. Det betyr at vi ikke mottar noen form for statsstøtte, bortsett fra til undervisning om menneskerettigheter. Vi er derfor helt avhengig av støtte fra våre medlemmer og gaver fra privatpersoner. Det er ikke alltid

nok. Pengene fra den forrige TV-aksjonen har derfor vært helt avgjørende for det arbeidet Amnesty International har drevet de siste ti årene. Pengene fra det norske folk har bidratt til større rettferdighet for tusenvis av mennesker.

Med penger fra en ny TV-aksjon blir Amnesty sterkere: Vi kan være flere steder, etterforske nye menneskerettighetsbrudd, lære opp flere lokale aktivister og mobilisere bredere for å påvirke myndigheter og selskaper til å endre adferd.

Det er spesielt på fem områder Amnesty International skal bruke de innsamlede pengene dersom vi blir tildelt TV-aksjonen 2012:

- 1) Rettferdighet for de som straffes for å bruke ytringsfriheten
- 2) Rettferdighet for diskriminerte kvinner og minoriteter
- 3) Rettferdighet for ofre etter selskapers brudd på menneskerettigheter
- 4) Rettferdighet for ofre etter væpnede konflikter
- 5) Rettferdige rettsystemer i Tunisia, Egypt og stater i Midtøsten

Når penger og ressurser brukes for å avdekke grove brudd på menneskerettighetene, styrkes samtidig arbeidet mot fattigdom. Bistand og fattigdomsbekjempelse er avhengig av et rettslig minimum for å være effektivt. Maten man deler ut må ikke stjeles, kvinner må ikke voldtas og menn ikke

arresteres vilkårlig. Frihet til å leve et verdig liv handler om frihet fra undertrykkelse, diskriminering og vold. Evne til å avdekke menneskerettighetsbrudd, og et fungerende rettsystem som straffer overgrep, er en forutsetning for denne friheten. Og forutsetningen for et verdig liv.

Når ett menneskes rettigheter krenkes, krenkes vi alle. Amnesty International er bygget opp rundt dette prinsippet. Vi er ingen del, vi er det hele, synger Amnesty-medlemmet Ole Paus. I dag teller vi over tre millioner medlemmer i 150 land og er verdens største nettverk av aktivister. Bare i Norge har vi 55 000 medlemmer og 55 000 SMS-aktivister. Dette er kjernen av engasjerte nordmenn som vi tror mer enn gjerne bytter ut telefonen med TV-aksjonens bøsse, én dag i 2012.

Denne søknaden beskriver hvordan Amnesty International jobber og hvordan vi vil bruke bidragene fra TV-aksjonen til å styrke millioner av menneskers grunnleggende rettigheter over hele verden.

Det handler om rettferdighet!

John Peder Egenæs
Generalsekretær, Amnesty International i Norge

AMNESTY INTERNATIONAL

Den britiske advokaten Peter Benenson hadde allerede i 1957 vært med på å starte en organisasjon for menneskerettigheter og rettsreformer. Hans reiser til Ungarn etter opprøret i 1956, til Francos diktatur i Spania og Sør-Afrikas apartheid, vekket et intenst engasjement for rettfærdig rettergang.

Da han i 1961 leste om to portugisiske studenter som hadde blitt dømt til sju års fengsel, reagerte Benenson og skrev brev til diktator Salazar. Det eneste studentene hadde gjort seg skyldig i, var en skål for friheten. Benenson publiserte samme år artikkelen "De glemte fanger" i The Observer, en støtte til det han kalte samvittighetsfanger verden over. Det skulle bli starten på det som i dag er verdens største organisasjon for menneskerettigheter.

Fra Benensons samvittighetsfanger og torturofre via kampen mot dødsstraff har Amnesty International (AI) utvidet sin kamp for rettferdighet til også å gjelde vold mot kvinner, urbefolkningers rettigheter og fattigdom.

EFFEKTIV METODE

En av de viktigste grunnene til at AI har utrettet så mye gjennom de siste femti årene, er den unike og effektive metoden organisasjonen arbeider etter. Etterforskning, undervisning, mobilisering, aksjon og påvirkning er helt sentrale elementer i arbeidet.

Gjennom vårt nettverk av menneskerettsaktivister og lokale samarbeidspartnere får vi stadig nye tips om mulige overgrep og rettighetsbrudd. For å vurdere sakene gjør vi alltid grundige lokale undersøkelser. Dersom det er mistanke om rettighetsbrudd, setter vi inn etterforskningsressurser for å gå dypere inn i sakene, intervjuer berørte parter, skriver rapporter og foreta rettslige vurderinger. Over 300 etterforskere rundt omkring i hele verden er stadig på besøk i fengsler, følger rettsaker, intervjuer etterlatte og pårørende og samarbeider med lokale advokater.

AI kvalitetssikrer all informasjon og benytter alltid flere uavhengige kilder. Når vi er sikre på de faktiske forholdene i saken, jobber vi for å gjøre sakene kjent, gi undervisning og opplæring, og mobilisere nettverket av medlemmer og aktivister. Når vi så iverksetter kampanjer og aksjoner mot brudd på menneskerettighetene, er det med mange stemmer og stor kraft. Den omfattende mobiliseringen styrker AI

i den direkte dialogen for å påvirke myndigheter, selskaper eller andre ansvarlige til å endre sin adferd. AI har gang på gang erfart hvor effektiv denne metoden er. Noen av eksemplene har vi tatt med i denne søknaden.

POLITISK UAVHENGIG

Da Benenson etablerte AI på begynnelsen av 60-tallet, var forholdet mellom Øst og Vest svært kaldt. Det ble derfor viktig at organisasjonen sto på nøytral grunn. Med sin base i London ble det et viktig prinsipp for AI at de til enhver tid skulle arbeide med tre enkeltsaker fra ulike deler av verden. Slik markerte organisasjonen at menneskerettighetene gjelder alle, over alt, uavhengig av politisk ståsted og religion.

For å opprettholde uavhengigheten tar ikke AI i mot statsstøtte. Det eneste unntaket er når pengene som gis går uavkortet til menneskerettighetsundervisning.

I dag kjemper AI for menneskerettighetene i alle verdens regioner. I 1977 vant AI Nobels fredspris, og i 1978 vant organisasjonen FNs menneskerettighetspris.

AI er og har alltid vært en demokratisk og medlemsstyrt organisasjon. Det er Amnesty-gruppene og enkeltmedlemmene som er grunnfjellet i organisasjonen. AI er i dag en avgjørende aktør i det internasjonale arbeidet for menneskerettigheter og har en sentral posisjon i de fora der utviklingen av det internasjonale rettssystemet som skal beskytte menneskerettighetene diskuteres.

VERDENS STØRSTE

AI består av totalt 70 nasjonale avdelinger og strukturer, spredt utover hele verden. Organisasjonens hovedkontor og internasjonale sekretariat ligger i London. På hovedkontoret jobber 500 ansatte og frivillige fra over 50 land med etterforskning, informasjon, undervisning i menneskerettigheter og kampanjeplanlegging for hele organisasjonen. I tillegg har AI etterforsknings- og kampanjekontorer i New York, Geneve, Beirut, Dakar, Kampala, Moskva, Hongkong og Paris, flere av dem bygget opp med midler fra TV-aksjonen i 1999.

Als avdelinger bidrar med deler av sine inntekter til finansiering av organisasjonens medlemsaktiviteter i Sør og driften av hovedkontoret. På denne måten bidrar alle Amnesty-avdelinger til å finansiere etterforskningen.

“ Det er nå lagt et hovedsete for Amnesty Internationals verdensomspennende undervisning i menneskerettigheter til Norge og Oslo ”

AMNESTY INTERNATIONAL NORGE

Amnesty International i Norge har i dag 55.000 medlemmer. Foruten hovedkontoret i Oslo, er det regionale kontorer i Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. Totalt er det 35 faste ansatte i Norge. I tillegg engasjeres egne ververe som rekrutterer medlemmer. Det er også en rekke frivillige og praktikanter som bidrar. I alle universitetsbyene finnes studentnettverk som er svært aktive i aksjonssammenheng, samt en spesialgruppe av jurister som fører Peter Benensons arv videre. AI i Norge er i dag en av de store og sentrale avdelingene i organisasjonens verdensomspennende arbeid.

John Peder Egenæs er generalsekretær og organisasjonens ansikt utad.

AI skal utgjøre en forskjell som uavhengig og kompromissløs overvåker av regjeringer og myndigheters opptreden. Det gjelder i høyeste grad også i Norge. Selv om vi ikke er vitne til de samme grove menneskerettighetsbruddene i Norge som i mange andre land, har Amnesty International aksjonert både mot norske myndigheter, norske selskaper og mot andre land som er til stede i Norge.

Den norske avdelingen er meget sentral i hele Amnesty-bevegelsens bevisstgjøring og undervisning i menneskerettigheter. Dette er muliggjort først og fremst takket være bidrag fra forrige TV-aksjon, og AI har nå lagt et hovedsete for Amnesty Internationals verdensomspennende undervisning i menneskerettigheter til Norge og Oslo.

1) RETTFERDIGHET FOR DEM SOM STRAFFES FOR Å BRUKE YTRINGSFRIHETEN

YTRINGSFRIHETENS PRIS

Retten til å mene, tro og si hva man vil, er Amnesty Internationals grunnmur. Ytringsfriheten var selve utgangspunktet for Peter Benenson da han skrev artikkelen som i 1961 førte til opprettelsen av organisasjonen.

Retten til å si og mene det man vil, innebærer også en rett til å være i opposisjon. Ytringsfriheten er derfor grunnlaget for et godt styresett. Uten opposisjon eksisterer ikke demokratiet.

Revolusjonene i Midtøsten har bedre enn noe annet demonstrert styrken i ytringsfriheten. Vi har vært vitne til den styrken som ligger i de overveiende fredelige protestene til folk i Tunisia og Egypt. De krevde at ledere som hadde kneblet ytringsfriheten gjennom sensur og vold utført av sikkerhetsstyrker, måtte gå. Folk tok til gatene og utøvde ytringsfriheten og forsamlingsfriheten sin med et budskap om slutt på politisk undertrykkelse, mangel på økonomisk fremgang og korrupsjon hos makthaverne.

Fortsatt er det slik at mennesker i mange land risikerer livet for å spre kunnskap og meninger om et diktatorisk regime. Når myndighetene legger mye tid og ressurser i å forfølge og kneble ytringer, er det fordi de samtidig forstår hvor mye makt som ligger i kunnskap og meningsytring.

I 50 år har AI rettet søkelyset mot det Benenson kalte samvittighetsfanger. Takket være arbeidet til organisasjoner som AI, reagerer verdenssamfunnet ofte spontant når opposisjonelle kastes i fengsel uten tiltale og dom. Forutsetningen er at fengslingene oppdages. Fortsatt ser vi hvordan makthavere prøver systematisk å kneble kritikere ved bruk av trusler, bortføringer eller ved å fabrikkere bevis for annen kriminell handling. Dette skjer i tillegg til de utenomrettslige henrettelsene.

Dersom Amnesty International får tildelt TV-aksjonen i 2012, vil ett av våre fem fokusområder være å bekjempe overgrep mot dem som bruker ytringsfriheten og angripes for det av myndigheter og ikke-statlige aktører. AI vil alltid jobbe for mennesker som tør å utfordre urettferdigheten.

BEKJEMPELSE AV UNDERTRYKKELSE I MIDTØSTEN OG NORD-AFRIKA

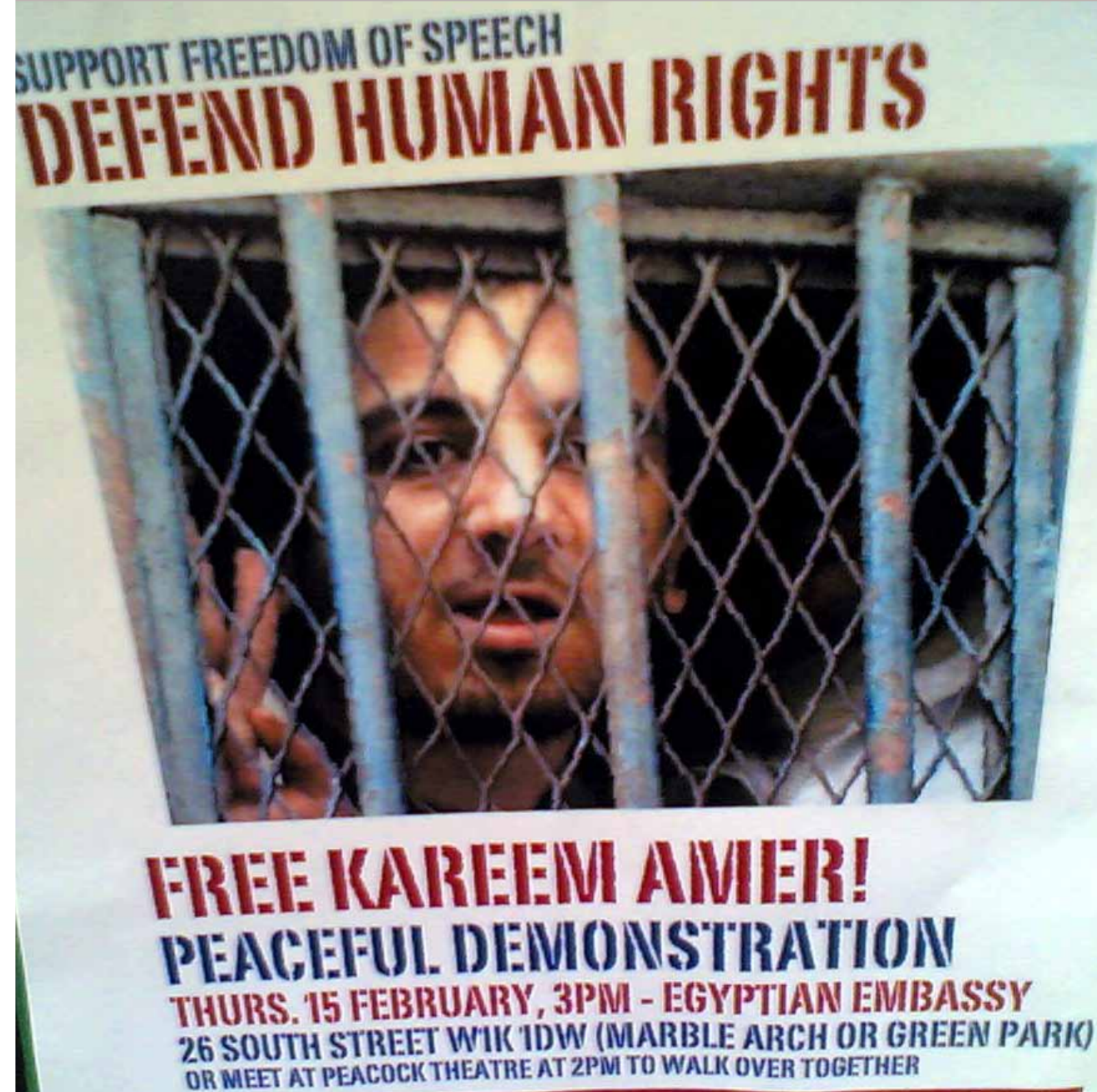
På grunn av den seneste utviklingen i Midtøsten og Nord-Afrika, knebler myndighetene der – og mange andre steder i verden – ytringsfriheten. De frykter at befolkningen skal lykkes i å utfordre deres myndighet. Menneskerettighetsforkjempere, kritikere og de som protesterer mot korrupsjon og misbruk, risikerer kuler og køller på gata og forfølgelse og dom i et rettssystem som er kontrollert av undertrykkende myndigheter. Pressen arbeider under knallhard sensur, og journalister blir ofte stemplet som fiender av staten dersom de rapporterer om kritikkverdige forhold. I mange land er det også umulig å drive uavhengige organisasjoner (NGO'er), som følge av juridiske restriksjoner.

Med fare for eget liv kjemper aktivister, journalister, bloggere, advokater, lærere og andre for å belyse maktmisbruket og skape et bedre samfunn.

I tillegg til et eget arbeid for å støtte reformprosessene i Tunisia og Egypt, se punkt 5, vil Amnesty International i Midtøsten og Nord-Afrika:

- Etterforske menneskerettighetsbrudd og gjennomføre internasjonale aksjoner for samvittighetsfanger. Særlig vil vi jobbe for å frigi menneskerettighetsaktivister og andre som straffes for å ha uttrykt sine meninger på en fredelig måte. Gjennom vårt internasjonale nettverk vil vi nå ut til store deler av verden og på den måten skape maksimal oppmerksomhet rundt sakene og forsterke presset på maktmisbrukerne.
- Bidra til å styrke lokale NGO'er i Midtøsten og Nord-Afrika, blant annet ved å tilby menneskerettighetsundervisning. Vi vil også støtte lokale organisasjoner slik at de kan utføre livsviktig menneskerettighetsarbeid på lokalt nivå.
- Jobbe for å få gjennomført nødvendige reformer ved å legge press på internasjonale og regionale organisasjoner som FN, EU, Den afrikanske union og Den arabiske liga. Vi vil også gjennomføre kampanjer for å få sentrale nasjoner på banen, som igjen kan presse andre stater til å innføre nødvendige reformer i forbindelse med bilaterale avtaler.
- Kjempe for å få fjernet lover og regler utformet for å begrense handlingsfriheten til NGO'er.
- Sørge for at flere menneskerettighetsaktivister i Midtøsten og Nord-Afrika får livsviktig støtte og beskyttelse når de selv blir mål for maktmisbrukernes undertrykkelse.

“ Med fare for eget liv kjemper aktivister for rettferdighet; journalister, bloggere, advokater, lærere og andre aktivister belyser maktmisbruket og skaper et bedre samfunn ”

UTFORDRINGER I EURASIA

I land som Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Aserbajdsjan og Usbekistan fortsetter myndighetene sitt angrep på menneskerettighetsforkjempere, aktivister og uavhengige journalister. Uskyldige blir fengslet uten dom eller på bakgrunn av fabrikkerte anklager. Tortur er en del av hverdagen for fanger i hele regionen.

Amnesty International vil fortsette å belyse rettighetsbrudd overfor enkeltpersoner i dette området, drive kampanjer og rette verdens oppmerksomhet mot samvittighetsfanger. Samtidig kommer vi til å støtte at disse sakene blir prøvd i internasjonale domstoler. På denne måten håper vi å få gjort noe med selve roten til problemene. Å tvinge en regjering til å frigi en enkelt opposisjonell er en stor seier. Når de tvinges til å vedta nye lover som ivaretar menneskerettighetene, er det en seier for nye generasjoner.

I Eurasia vil Amnesty International:

- Fortsette å dokumentere individuelle brudd på ytringsfriheten og forsterke kravet om rettferdige rettsprosesser.
- Gjennomføre kampanjer for å få frigitt samvittighetsfanger med mål om å forhindre tilsvarende fengslinger i fremtiden.
- Fortsette å løfte sakene opp i FN, Europarådet, EU og i andre relevante fora.

YTRINGSFRIHET I RUSSLAND

Retten til å samles og til å gjennomføre fredelige demonstrasjoner angripes systematisk av myndighetene i Russland. Særlig gjelder dette for mennesker som har andre politiske syn enn den sittende regjeringen. Demonstranter dømmes til strenge straffer, og dette virker avskrekkende på dem som ønsker å ytre seg. Lover har blitt innført for å kunne arrestere opposisjonelle under dekke av antiterror-tiltak.

I løpet av de siste årene har russiske myndigheter vedtatt flere lover som svekker menneskerettighetene generelt og ytringsfriheten spesielt. Den føderale loven om å bekjempe ekstremisme er svært vag og benyttes ulikt fra sak til sak. Dette skaper stor usikkerhet blant opposisjonelle. I 2006 kom det en lov som begrenset mulighetene for å drive uavhengige NGO'er i Russland. Siden loven trådte i kraft, har den blitt brukt til å stenge flere organisasjoner, og andre har blitt truet med nedleggelse. Menneskerettighetsorganisasjoner kalles anti-russiske av myndighetene.

I Russland vil Amnesty International:

- Gjennomføre kampanjer som retter søkelyset mot lovverk som hjemler styresmaktenes knebling av ytringsfriheten.
- Støtte reformer som styrker menneskerettighetene i landet.
- Støtte lokale krefter og aktivister som kjemper for retten til å samle seg og ytre seg - uten frykt for represalier fra myndighetene.
- Styrke menneskerettighetsundervisningen i landet.

UNDERTRYKKELSE I KINA

Kinesiske myndigheter har tradisjonelt begrenset innbyggernes ytringsfrihet på mange måter, inkludert omfattende sensur og overvåkning av internett. I forkant av OL i 2008 ble restriksjonene på bruk av internett fjernet, men kun i det tidsrommet hele verdens oppmerksomhet var rettet mot landet. Kinesiske aktivister og menneskerettighetsforkjempere har de siste årene blitt angrepet, mishandlet og fengslet for deltakelse i helt lovlig aktivitet. Siden 2009 har myndighetenes anslag og overgrep mot menneskerettighetsadvokater og rettshjelporganisasjoner økt kraftig. Undertrykkelsen har økt ytterligere etter tildelingen av Nobels fredspris til Liu Xiaobo i 2010. En ny og større arrestasjonsbølge har kommet våren 2011 som følge av frykt for at "sjasminrevolusjonene" i Nord-Afrika skulle inspirere kinesere til opprør – inkludert arrestasjonen av Ai Weiwei. Arrestasjonsbølgen viser hvor redde de kinesiske myndighetene er for fredelige protester og utfordring av deres undertrykkende politikk.

Likevel ser AI med glede at det sivile samfunn og rettighetsbevegelsene holder stand, på tross av alle hindringene. Trass trusler om trakassering, arrest og "forsvinning" våger fortsatt lokale NGO'er, advokater og andre aktivister å ta opp saker om helse, utdanning og miljø. Dette er svært positivt, men betyr også at behovet for AIs erfaring og hjelp i Kina stadig vokser.

I Kina vil Amnesty International:

- Støtte aktivister og lokale menneskerettighetsorganisasjoner i deres kamp for menneskerettighetene.
- Gjennomføre kampanjer og skape oppmerksomhet rundt individer som selv blir angrepet og utsatt for maktmisbruk som følge av sin kamp for et bedre og mer åpent samfunn.
- Særlig støtte aktivister som advokater, journalister, kvinner og folk fra utkantsområder, som arbeider for å forsvare ytringsfriheten, rettighetene til minoriteter og kvinner, retten til tilfredsstillende boforhold, retten til helsetjenester og arbeidsrettigheter.
- Bidra til å bygge bro mellom lokale og internasjonale menneskerettighetsarbeidere og organisasjoner, for på den måten å forsterke arbeidet på lokalt nivå.

FELTRAPPORT:

Dr. Matrouk Al-Faleh, Dr. Abdullah al-Hamid og forfatteren Ali al-Damayni ble arrestert i Saudi-Arabia den 15. mars 2004 sammen med åtte andre. De ble pågrepet etter å ha levert fra seg et opprop til myndighetene, signert av 100 intellektuelle. I oppropet ba de om politiske reformer og kritiserte det nasjonale myndighetsoppnevnte organet for menneskerettigheter. (...)

Da de tre mennene nektet å signere papirer på at de ikke skulle gjenta kritikken i fremtiden, ble alle dømt til fengsel i seks til ni år i hemmelige rettssaker. Anklagene var blant annet rettfærdiggjøring av terrorisme og oppfordring til vold og sivil ulydighet.

Mennene ble først løslatt i august 2005, etter en kongelig benådning fra Saudi-Arabias statsoverhode, King Abdullah Bin 'Abdul'Aziz Al-Saud.

Amnesty International-rapport, september 2008

RESULTATER:

«Kjære Amnesty International

Jeg er dypt takknemlig for deres utrettelige og effektive innsats i kampen for mine grunnleggende rettigheter som ble brutalt krenket av sikkerhetsstyrkene og myndighetene i mitt hjemland. (...) Da min kone informerte meg under et besøk i fengselet at en delegasjon fra Amnesty International var i Jemen ble jeg veldig lykkelig. Jeg føler helt oppriktig at jeg skylder mitt liv, min frihet og min verdighet til det edle arbeidet utført av Amnesty Internationals aktivister og andre menn og kvinner...»

(JEMEN): Disse ordene mottok Amnesty International fra Muhammad al-Maqalih, journalist og medlem av The Socialist Party i Jemen. Han ble løslatt 25. mars i 2010 etter en vilkårlig fengsling som lignet mest på en kidnapping. Myndighetene nektet i fire måneder å innrømme at de hadde fengslet al-Maqalih. I fengsel ble han utsatt for tortur og mishandling. Han ble fengslet som følge av en serie systemkritiske artikler.

Muhammad al-Maqalihu mareritt startet med bortføringen i hovedstaden Sana'a, 17. desember 2009. Trolig ble han kidnappet av medlemmer fra sikkerhetsstyrkene. Amnesty International ble raskt varslet om saken av menneskerettighetsforkjempere i Sana'a. Al-Maqalihu har senere uttalt følgende om kidnappingen. «Jeg ble bortført av bevæpnede soldater fra en av de største gatene i Sana'a. De slo meg brutalt over hele kroppen til jeg blødde og mistet bevisstheden. Jeg kunne ikke bevege meg på over ti dager»

Allerede dagen etter kidnappingen satte Amnesty International i gang en rekke hastetiltak og appeller. Amnesty-medlemmer fra hele verden krevde at myndighetene i Jemen skulle opplyse hvor al-Maqalih befant seg og bekrefte at han ikke ble torturert eller utsatt for annen mishandling. Av erfaring vet Amnesty International altfor godt at den arresterte er mest utsatt for mishandling når myndighetene ikke vil vedkjenne seg arrestasjonen. Det tok fire måneder før de innrømte at han satt fengslet.

«I den perioden jeg var borte, satt jeg isolert i et rom uten vindu. To ganger satt de meg på en stol og rettet lyskastere direkte i ansiktet mitt mens jeg hadde bind for øynene. De lot som at jeg skulle henrettes ved skyting. Etterpå hånet de meg og lo, fordi jeg ble så redd».

Ytringsfriheten er nedfelt i grunnloven i Jemen. Loven skal naturlig nok også beskytte borgerne mot vilkårlig arrestasjoner, tortur og urettferdige rettssaker. I praksis brytes disse lovene systematisk av sikkerhetsstyrkene i landet, og sjelden må de stå til rette for forbrytelsene. Amnesty International vil fortsette kampen for ytringsfrihet i Jemen. Det nytter nemlig.

2) RETTFERDIGHET FOR DISKRIMINERTE KVINNER OG MINORITETER

UTSATT OG UTNYTTET

Diskriminering av grupper på bakgrunn av etnisk tilhørighet, kjønn, tro eller legning, underminerer prinsippet om at de universelle menneskerettighetene gjelder for alle. I noen land har myndighetene vedtatt egne lover som diskriminerer enkeltgrupper, som i Saudi-Arabia, der kvinners vitnemål tillegges mindre vekt i rettsalen. Eller i Malaysia der myndighetene bevisst favoriserer etniske malayer ved ansettelse i offentlige institusjoner som i politiet og på universiteter.

Andre steder er diskrimineringen mer indirekte, for eksempel ved at myndighetene stilltiende tillater systematisk diskriminering og trakassering av enkeltgrupper. En stat som ikke griper inn når noen grupper utsettes for gjentatt hets eller vold, bryter menneskerettighetene.

Dersom Amnesty International får tildelt TV-aksjonen i 2012, vil det andre av våre fem fokusområder være å bekjempe overgrep og diskriminering av kvinner og minoriteter, bl.a. ved å sette dem i stand til å kjempe for egne rettigheter. De universelle rettighetene gjelder for alle, men fortsatt rammes store grupper av systematisk urettferdighet.

DISKRIMINERING OG OVERGREP MOT KVINNER

Diskriminering av kvinner har etter hvert blitt anerkjent som et alvorlig brudd på menneskerettighetene, og arbeidet med å etablere juridiske standarder for å avdekke og straffe kjønnsbasert vold har hatt fremgang mange steder i verden. Det er imidlertid langt igjen. Kvinner diskrimineres fortsatt systematisk hver dag i alle verdens land. De blir slått og voldtatt, de mangler rettssikkerhet og tvinges til å leve videre med sine egne overgripere i nærheten – ofte under samme tak.

Hvert år dør over en halv million kvinner av komplikasjoner knyttet til graviditet og fødsel i verden. Det er én kvinne hvert minutt. I de fleste tilfellene er dette fattige kvinner som opplever diskriminering og ekskludering på grunn av rase, alder eller immigrasjonsstatus. Et særlig alvorlig problem er at vanskeligstilte kvinner mange steder ikke får det samme helsetilbudet som andre, blant annet i land som Indonesia og Sierra Leone.

AI har lang erfaring med å avdekke og bekjempe diskriminering av kvinner. Mulighetene til å gjøre mer og gi flere kvinner tryggheten og verdigheten tilbake, er store. Vi arbeider for mer effektiv etterforskning og straffeforfølgelse i Mexico, der voldtekt og drap av unge kvinner har eksplodert, for eksempel i områder som Ciudad Juarez.

Vi avdekker hvordan politiets holdninger i land som Russland gjør kvinner som utsettes for vold i hjemmet, nærmest rettsløse – noe som i seg selv krever mange liv. Vi utfordrer myndighetene i Brasil, som svikter fattige kvinner og barn i slummen og lar bevæpnede gjenger herje de trange gatene. Kvinnelige volds ofre i de brasilianske favelene får nesten aldri prøvet sin sak for domstolene og får derfor heller ikke hevdet sin rett. Det er forskjell på å ha rett – og å få rett.

Amnesty International vil bekjempe diskriminering av kvinner ved å:

- Arbeide for juridiske reformer i land der kvinners rettsvern er svakt og der kvinners rettigheter etter loven ikke håndheves på samme måte som menns rettigheter.
- Være en pådriver for å gi kvinner økt adgang til å få prøvet sin sak for internasjonale domstoler.
- Legge press på nasjonale myndigheter og nøkkelaktører for å sikre kvinners og kvinnevernsorganisasjoners rett til aktiv deltagelse i samfunnet.
- Bruke vår status som en uavhengig menneskerettsorganisasjon til å kjempe for en revisjon av lover og regler som begrenser organisasjoners og rettighetsforkjemperes mulighet til å hjelpe kvinnelige ofre med for eksempel juridisk bistand.
- Mobilisere kvinner til å kjempe for egne rettigheter gjennom bevisstgjøring og undervisning om egne rettigheter, og mobilisere verdenssamfunnet til handling for å styrke kvinners rettigheter gjennom kampanjer og informasjon om enkeltkvinner skjebne og livstruende situasjoner.

“ Jeg vet ikke om det er mulig å straffe denne forbrytelsen. Eller om rettferdighet finnes overhodet! Kjære Gud, jeg håper virkelig det finnes rettferdighet. Kanskje et eller annet sted, men ikke her i Bosnia! Ikke her! Her er det ikke noe rettferdighet i det hele tatt! ”

Bakira fra Bosnia & Hercegovina

“ Jeg vet at det er mange barn av romfolket som synes spesialskolen er veldig, veldig lett. Noen av dem er veldig intelligente, men av en eller annen grunn må de fortsatt gå der... Jeg likte det ikke, fordi jeg ikke lærte mye der. I sjuende klasse på spesialskole lærte jeg det samme som jeg lærte i tredje klasse i den vanlige skolen ”

Romgutt, 14 år

FELTRAPPORT:

Jeg intervjuet to kambodsjsanske kvinner som hadde vært utsatt for grov seksuell vold – en voksen kvinne og en jente, på ulike steder i landet og med forskjellig bakgrunn. Begge ba meg overraskende nok om å bruke deres egen identitet i rapporten jeg arbeidet med. Vi snakket om risikoen forbundet med dette, men begge følte seg sikre på at det var riktig å stå frem med fullt navn. Kvinnen, som het Veasna, fortalte meg hvordan myndighetene hadde møtt hennes anmeldelse av voldtekten med ”evig taushet”, og sa hun ønsket å bryte tausheten (...).

Rapporten fikk også navn etter hennes tanker: ”Breaking the Silence – sexual violence in Cambodia”, og ble lansert på den internasjonale kvinnedagen i 2010. Noen dager senere fikk Amnesty International et møte med ministeren for kvinnesaker for å diskutere rapporten. I møtet ba jeg ministeren følge opp disse to kvinnene spesielt. Rådgiverne hennes skrev ned kontaktinformasjonen og jeg følte at vi virkelig hadde lyktes i å gi disse to kvinnelige ofrene en stemme rett inn i regjeringen.

Brittiss Edman

Amnesty Internationals etterforsker, Kambodsja 2010

DISKRIMINERING AV ROMFOLKET

Diskriminering av minoriteter er et av de viktigste menneskerettighetsspørsmålene i dagens Europa. Immigranter, religiøse grupper, etniske minoriteter og personer med ulik seksuell legning møtes med utestenging, intoleranse og fordommer. Resultatet er at disse gruppene marginaliseres og fratas grunnleggende rettigheter. Europeiske anti-diskrimineringslover er generelt sterke, men fremdeles ufullstendige. Når det gjelder implementering og håndhevelse av lovene, syndes det ofte. I mange land får fordomsfulle holdninger blomstre blant offentlige tjenestepersoner og institusjoner.

Et av de mest alvorlige resultatene av denne formen for diskriminering, er den dårlige behandlingen romfolket (sigøynere) får over hele Europa. I Ungarn opplever romfolket stadige angrep, uten at myndighetene iverksetter effektive beskyttelsestiltak. I Slovakia og Tsjekkia blir barn fra romfamilier plassert i spesialskoler med redusert pensum. Flere steder er også romfolket sterkt overrepresentert på statistikkene over arbeidsledige og fattige. I Slovakia lever over 120 000 av dem i slumlignende områder som mangler helt grunnleggende tjenester som vann og elektrisitet. I Italia mangler over halvparten av rombefolkningen italiensk statsborgerskap, selv om mange av dem har bodd i Italia hele livet.

Rasehat og fordommer er årsak til langt flere kriminelle handlinger enn det mange er klar over. Det brutale drapet på Benjamin Hermansen på Holmlia i 2001 vekket det norske folk og skapte en voldsom folkelig mobilisering mot hatkriminalitet. Al tror at mobilisering og bevisstgjøring er et svært viktig tiltak for å demme opp mot rasisme, hatefulle ytringer, handlinger og direkte trakassering av minoriteter.

Amnesty International vil bekjempe diskriminering av minoriteter i Europa ved å:

- Dokumentere juridiske og ikke-juridiske hindringer som står i veien for å forfølge tilfeller av diskriminering og brudd på menneskerettighetene.
- Arbeide tett med nasjonale og internasjonale NGO'er for å fremme rettighetene til minoriteter som romfolket, jøder, homofile, lesbiske, bifile, transseksuelle mennesker og andre marginaliserte grupper gjennom bevisstgjøring og undervisning.
- Øke vår kampanjevirkosomhet i utvalgte land, med fokus på konkrete tiltak for å få en slutt på diskriminering som følge av fordomsfulle holdninger og praksiser.
- Overvåke implementeringen av anti-diskrimineringslover i stater som har blitt med i (eller er på vei inn i) EU. Resultatet av dette arbeidet vil bli presentert i rapporter og fremlagt for ansvarlige myndigheter, EU, Europarådet og andre relevante aktører.

RESULTATER:

(SLOVAKIA) Kampanjen «Still separate, still unequal» og kampen mot plassering av romelever på spesialskolen Pavloce nad Uhom, har hatt en stor betydning. Registreringen av førsteklasseelever i januar 2009 på den allmenne skolen var veldig forskjellig fra foregående år. Ingen av barna, med unntak av de med beviste spesielle behov, ble innskrevet på spesialskolen.

Tidligere ble mange barn av romfolket direkte innrullert på spesialskolen uten noen anbefaling fra psykolog og uten at de var diagnostisert med lærevansker. Diagnosen ble som regel satt etter skolestart, noe som er i strid med slovakisk lov.

For første gang på flere år ble innrullingsprosessen i Pavloce nad Uhom gjennomført på lovlig vis. Elevene ble testet på sitt skolenivå i april/mai 2009. Først etter testen ble det offisielle tallet på førsteklassinger på barneskolen og spesialskolene for skoleåret klart.

Viserektoren på skolen i Pavloce nad Uhom fortalte Amnesty International:

«Jeg tror hovedgrunnen til denne endringen i Pavloce nad Uhom skyldes deres kampanje. Tidligere har ikke våre klager på spesialskolenes praksis blitt hørt. Etter at dere startet denne kampanjen har det vært mange færre overflyttinger til spesialskolen. Faktisk har mange barn blitt flyttet tilbake til den vanlige skolen. Spesielt er dette bra for rombarna. Tidligere ble mange rombarn innrullert på spesialskoler uten noen form for diagnose. Situasjonen er mye bedre nå. Tusen takk!»

3) RETTFERDIGHET FOR OFRE ETTER SELSKAPERS MENNESKERETTIGHETSBRUDD

SKRUPPELLØS GRÅDIGHET

Selv om det er en etablert sannhet at næringslivsaktører er forpliktet til å respektere menneskerettighetene, er det allfor mange eksempler på selskaper som tjener penger på å bryte disse rettighetene og utnytte lokalbefolkningen i områder de opererer i. Gruveindustrien er et av de verste eksemplene, der store multinasjonale selskaper konkurrerer om å utnytte sårbare naturressurser i utviklingsland. Tjue år etter katastrofen i Bhopal, lider fortsatt ofrene. De opplever ingen rettferdighet. I Orissa i India blir innfødte adivasigrupper stadig jaget fra sine landområder av gruveselskaper med nye konsesjoner i kofferten.

Når selskaper bryter menneskerettighetene, er det få effektive måter til å ansvarliggjøre dem på. I nesten alle tilfeller er ofrene fattige og har liten innflytelse, og det hører med til sjeldenhetene at ofrene får noen form for erstatning. Det skyldes manglende tilgang på informasjon, manglende rettssystemer, korrupsjon og sterke bånd mellom næringsliv og politikk.

AI har jobbet med flere saker der lokalbefolkningens livskvalitet og rettigheter har blitt ofret av myndigheter og selskaper i kampen om naturressursene, blant annet i Bhopal i India, og Niger-deltaet i Nigeria. Det har også vært viktig for AI i Norge å aksjonere mot norske selskaper som er delaktige i brudd på menneskerettigheter, som Aker Kværner på Guantánamo, Cuba.

Dersom Amnesty International får tildelt TV-aksjonen i 2012, vil det tredje fokusområdet være å bekjempe menneskerettsbrudd begått av multinasjonale selskaper. Vi vil styrke internasjonale regler for å hindre overgrep mot lokalbefolkninger og gi dem kunnskaper og verktøy til selv å kjempe mot urettferdigheten.

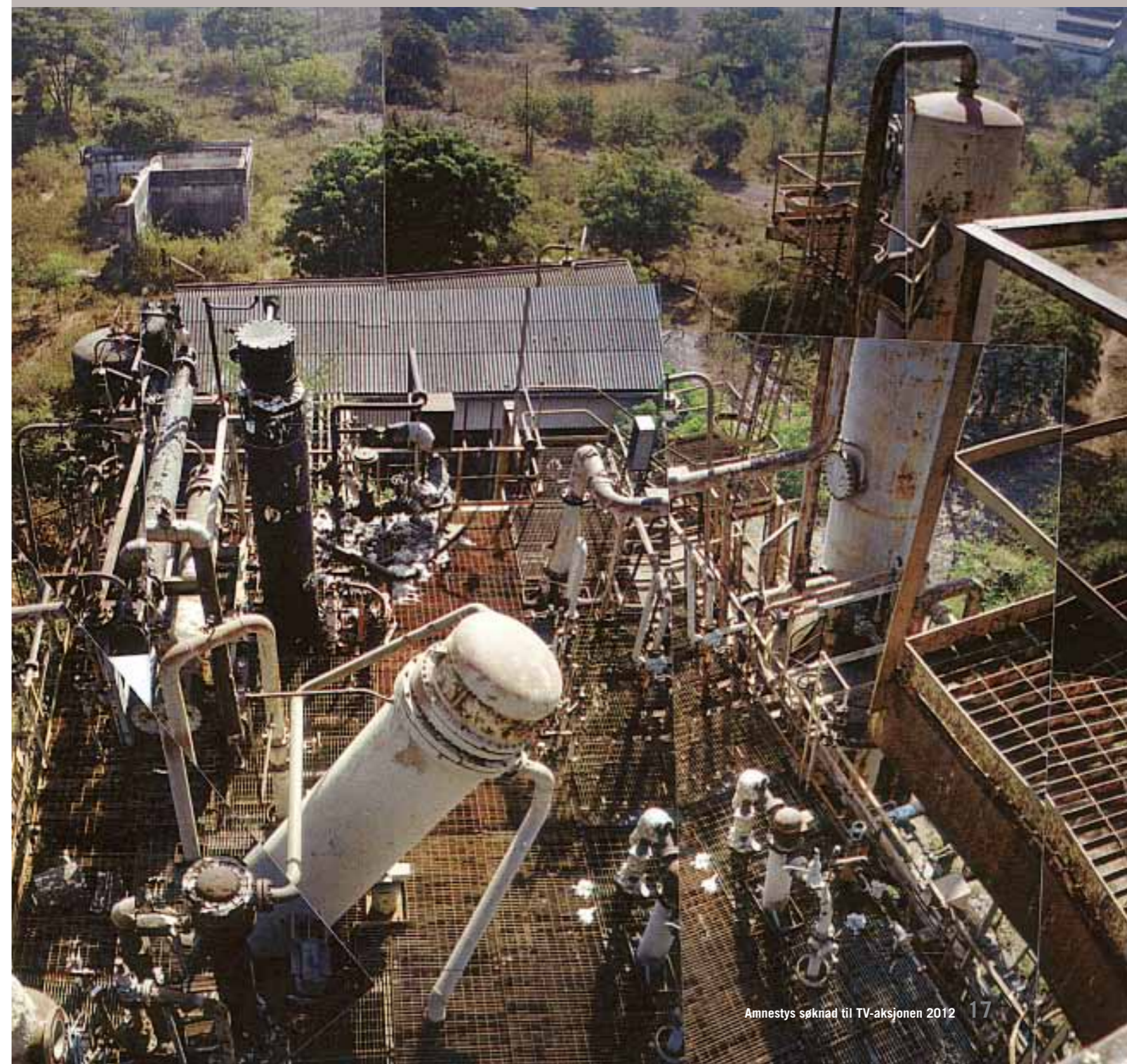
URBEFOLKNINGENS RETTIGHETER I LATIN-AMERIKA OG CANADA

Utnyttelse av naturressurser som metall og mineraler har lange og lite stolte tradisjoner i Latin-Amerika. De siste årene har gruvedrift i mineralrike områder blitt viktigere, samtidig har dette ført til økt spenning mellom lokalsamfunn, urbefolkningsgrupper, gruveselskaper og sentrale myndigheter. Institusjonelle og juridiske rammeverk for ivaretagelse av menneskerettighetene er generelt sterke i regionen, men reglene blir sjelden håndhevet eller respektert. Det hjelper ikke med gode lover hvis de som er satt til å håndheve dem er kjøpt og betalt av dem som bryter dem. Resultatet er ofte at selskaper kan gjøre stort sett som de vil, uten å risikere sanksjoner. Ofrene står rettsløse tilbake.

Ifølge FN-erklæringen om urfolks rettigheter (2007) har urbefolkningsgrupper blant annet rett til fri, forutgående og informert samtykke i spørsmål som får konsekvenser for deres liv og hverdag. I møte med sterke kommersielle interesser legges dessverre slike rettigheter til side av flere latinamerikanske stater. Urbefolkningen i Peru opplever for eksempel gang på gang at regjeringen tilsidesetter deres rettigheter til fordel for store, multinasjonale selskaper. I Ecuador ble urbefolkningens rett til samtykke begrenset av en ny gruvelov, etter først å ha blitt styrket i den nye grunnloven i 2008. I Canada tildeler regjeringen konsesjoner for nye gruveprosjekter og petroleumsvirksomhet uten en gang å vurdere hvordan slik utnyttelse av naturen påvirker urbefolkningens rett til å fortsette sine tradisjonelle aktiviteter.

“ Det er en trussel mot alt livet i vannet, og mot vårt liv som tahltansk folk. De kommer med kartene sine og forteller oss hvor de kommer til å bygge gruver og hva de kommer til å gjøre. Er det konsultasjon? Jeg synes ikke det er konsultasjon. Dette er feil.”

Millie Pauls fra Tahltan-Indianerne i Canada

Amnesty International vil:

- I løpet av de neste fem årene dokumentere, analysere og gjennomføre kampanjer mot menneskerettsbrudd som involverer selskaper.
- Påvirke de lokale aktørene til å overholde urfolks rettigheter, og samtidig henvende oss til selskapenes internasjonale hovedkvarter for å påvirke deres policy.
- Dokumentere hvordan marginaliserte grupper ofte må bære konsekvensene av dårlig, uansvarlig og ulovlig selskapspraksis i Peru, Ecuador og Canada.
- Gjennom tett samarbeid, bevisstgjøring og undervisning bidra til at berørte lokalsamfunn selv deltar i kampen for å oppnå rettferdighet.
- Arbeide internasjonalt for å få på plass systemendringer, internasjonale regler og praksis for å forhindre menneskerettsbrudd overfor lokalbefolkningen på grunn av økonomiske interesser. Vårt arbeid vil synliggjøre ofrene for selskapers rettighetsbrudd.
- Fremme deltagelse og åpenhet i beslutningsprosesser nasjonalt for å bryte den tilsynelatende evige sammenhengen mellom gruveindustrien og menneskerettsbrudd.
- Drive aktivt kampanjearbeid for anerkjennelse av urfolks rett til å få tilgang til informasjon og delta i beslutningsprosesser som vil påvirke deres eget livsgrunnlag.

NÆRINGSLIVETS SAMFUNNSANSVAR

Som en del av Als globale strategi for økonomiske aktiviteter og menneskerettigheter, vil vi også fokusere på hjemlandene til de store, multinasjonale selskapene. Dette gjelder både Nord-Amerika, Europa og Australia, men også India, Kina og andre voksende økonomier. AI vil fremme internasjonale reguleringer av selskapers handlinger i andre land, og utlendingers adgang til å få saker prøvet for retten i selskapets hjemland.

Vi vil arbeide tett med grupper og individer som har fått sine rettigheter tråkket på, og fortsette kampanjearbeidet for rettferdighet i områder som Bhopal og Niger-deltaet. Vi vil også arbeide for rett til innsyn i kommersielle prosjekter støttet av viktige, globale institusjoner, som for eksempel Verdensbanken.

“ Vi har bodd her i generasjoner. Hvordan kan regjeringen plutselig si at det er deres land og tillate gruvedrift uten å snakke med oss? ”

Representant for urbefolkningen i Orissa, India

FELTRAPPORT:

Det var rett og slett sjokkerende. Da vi kjørte mellom landsbyene som var rammet av aktivitetene til gruvegiganten Vedantas aluminiumraffineri i Orissa, ble det vanskelig både å puste og holde øynene åpne. Det skyldtes alt støvet. Etter å ha opplevd dette er det vanskelig å tro at dette ikke på-

virker folks helse. De får støvet i seg gjennom maten. For å sjekke om landsbyboernes påstander om støvmengdene var sanne, lot vi noen glass med vann og te stå utenfor mens vi gjorde et intervju. Da vi kom ut igjen etter en halvtime var det et svært synlig støvlag oppi glassene.

Ramesh Gopalakrishnan,
Amnesty Internationals etterforsker fra India-teamet

RESULTATER:

(INDIA) I februar 2010, lanserte det indiske Amnesty-teamet rapporten «Don't Mine us out of Existence: Refinery and Bauxite Mine batter Lives in India». Rapporten dokumenterer hvordan Vedanta Resources søsterselskap og deres åpning av en bauksittgruve og utvidelsen av driften til et eksisterende aluminiumsraffineri i Orissa, øst i India, bryter menneskerettighetene til minoritetsgrupper (adivasis) og skader miljøet.

Rapporten ble lansert i London, Delhi, Orissa og Andrah Pradesh. Rapporten ble en suksess som etter to måneder fortsatte å skape interesse og debatt i media. I tillegg kom det reaksjoner fra offisielle representanter i India og Storbritannia. Rapporten tar for seg situasjonen i Orissa, men presenterer også en mal for lignende undersøkelser rundt primærnæringen i det østlige og sentrale India, hvor hele samfunn har opplevd å få sine rettigheter krenket.

Da rapporten ble offentliggjort, trakk fire britiske investorselskaper seg fra Vedanta Resource. Årsaken var at selskapet brøt menneskerettighetene.

Allerede i juli og august i 2009 samarbeidet Amnesty International med nasjonale og internasjonale NGO'er, aktivister, jurister, journalister og fotografer med base i Orissa og Delhi om et opprop mot virksomheten. Dette ble også behørig dekket av både internasjonale og nasjonale medier, som igjen tvang myndighetene til å gjennomføre en egen, uavhengig granskning.

Konklusjonen i granskningen var den samme som i AI-rapporten. Resultatet er at gruveprosjektene og utvidelsen av raffineriet har stoppet opp og myndighetene har blitt tvunget til å gjennomføre nye regler for skogforvaltning for å beskytte lokalbefolkningens rettigheter.

4) RETTFERDIGHET FOR OFRE ETTER VÆPNEDE KONFLIKTER

KRIGENS BAKGÅRD

Verdenssamfunnet er opptatt av konflikter. Når kanonene drønner, soldatene blør og machetene hugger, rettes verdens øyne mot de krigende. Men mens journalistene følger militære fremrykk og politiske ledere, setter konfliktene sine dypeste og mest varige spor utenfor mediens flomlys. De fleste ofre etter voldelige konflikter er sivile. Det er kvinner og barn. I land som Sudan, Sri Lanka, Kongo, Colombia, Tsjetsjenia, Gaza og Irak vekker ikke brudd på menneskerettighetene lenger særlig oppsikt. Det har blitt en sørgelig del av hverdagen.

Amnesty International har gjennom mange år sett på nært hold at internasjonal oppmerksomhet rundt overgrep mot en sivilbefolkning, er svært effektivt for å forhindre fremtidige overgrep. Ikke fordi unge soldater i afrikanske landsbyer frykter at landet deres skal fordømmes på CNN, men fordi internasjonal oppmerksomhet leder til politiske handlinger både nasjonalt og internasjonalt. Noen beslutninger tas som følge av frykt for sanksjoner, andre tas som følge av økt politisk mot. Og modige politiske handlinger leder til rettsforfølgelse av krigsforbrytere og gjenoppreisning og rettferdighet for krigsofre.

Forutsetningen for oppmerksomhet er dokumentasjon. AI dokumenterer overgrep i konfliktområder. Vi forteller historiene om ofrene, om de som har overlevd overgrepene, og de som ikke lenger er live. Vi peker ut de ansvarlige. Vi krever at alle overgripere, uansett hvilken side av konflikten de står på, skal møte tiltale i en rettsal. Vi krever oppreisning på vegne av de barn, kvinner og menn som har opplevd at deres grunnleggende rettigheter har blitt krenket.

Dette er tidkrevende arbeid, og AIs medarbeidere og etterforskere møter motstand på alle nivåer. Men med enda flere etterforskere kan vi rette søkelyset mot flere konfliktområder. På den måten bidrar AI til å gjøre verden tryggere for de som er rettsløse fordi de bor på feil sted.

Dersom Amnesty International får tildelt TV-aksjonen i 2012, vil ett av våre fem fokusområder være å kjempe for at ofre etter væpnede konflikter får oppreisning og opplever rettferdighet.

KONFLIKTER I AFRIKA

Tallet på konflikter i Afrika sør for Sahara er redusert de siste ti årene, men det pågår fortsatt voldsomme og langvarige konflikter i land som Den sentralafrikanske republikk, Tsjad, Den demokratiske republikken Kongo, Somalia og Sudan. Medlemmer av væpnede opprørsgrupper og myndighetslojale militære fortsetter sine systematiske menneskerettighetsbrudd i disse landene, og nyter samtidig godt av en total straffefrihet.

I Afrika vil Amnesty International:

- Dokumentere alvorlige brudd på menneskerettighetene, samt brudd på internasjonale humanitære lover og traktater i konfliktområdene i Sudan, Somalia og Den demokratiske republikken Kongo.
- Intensivere undersøkelsesarbeidet for å avdekke misbruk av kvinner, særlig voldtekt og andre former for seksuelle og kjønnsbaserte overgrep.
- Avdekke ulike former for misbruk av barn, som for eksempel bruk av barn og unge som slaver og soldater i konfliktområder.
- Bruke vår stemme i det internasjonale samfunnet til å kreve at overgripere og ansvarshavende blir stilt for retten i det nasjonale eller internasjonale rettsapparatet.
- Bidra med vår kompetanse for å fremme fredsarbeid gjennom avvæpning, demobilisering og reintegrering av soldater og opprørere i lokalsamfunnet og sørge for at kvinner deltar i dette arbeidet.
- Drive opplæring i menneskerettigheter for myndigheter, politi og annet sikkerhetspersonell.
- Gjennomføre kampanjer for at internasjonale styrende organer som FN og Den afrikanske union forsterker sine mandater om beskyttelse av sivile.
- Jobbe for at FN innfører strengere handelsforbud for kjøp og salg av våpen.

“ I selvbiografien sin innrømmer tidligere amerikansk president George Bush at han beordret tortur som ledd i terrorkrigen. Da Bush var på vei til Sveits, sendte Amnesty International et memorandum til sveitsiske myndigheter og ba dem arrestere og straffeforfølge ham for å ha beordret tortur. Bush endret reiseplanene sine ”

TILLITSBYGGING OG OPPREISNING I ETTERKRIGSOMRÅDER

En vellykket overgang fra uro og krig til fred og stabilitet avhenger ikke bare av at konflikten løses. Det er avgjørende at tilliten mellom de krigende parter bygges opp, og ikke minst at overgripere på alle nivåer blir stilt til ansvar for sine handlinger. Dette er ekstremt vanskelige prosesser, og ofte blusser konflikter opp når dette ikke håndteres på en tilfredsstillende måte. Vår erfaring fra etterkrigsområder viser at det er helt avgjørende å få på plass et effektivt og troverdig rettsapparat for å straffe forbrytelser og overgrep. Bare på den måten oppnås en mer varig stabilitet.

I etterkrigsområder vil Amnesty International:

- Styrke nasjonale rettssystemer.
- Bygge bro mellom de nasjonale og internasjonale domstolene.
- Bidra til oppbyggingen av effektive nasjonale rettssystemer i Burundi og Liberia, for å sikre at tidligere menneskerettighetsbrudd blir avdekket og får rettslige konsekvenser for de involverte partene.

ISRAEL/PALESTINA OG IRAK

AI er til stede i noen av verdens mest betente konflikter som Israel/Palestina og Irak. Også her bærer sivile den største kostnaden. Det som gjør situasjonen enda verre, er den vedvarende straffefriheten for overgriperne, og den totale mangel på oppreisning og rettferdighet for ofrene.

I Israel/Palestina og Irak vil Amnesty International:

- Fortsette våre undersøkelser for å avdekke grove menneskerettighetsbrudd mot enkeltpersoner.
- Jobbe for å innføre internasjonale normer og regler for behandling av sivile.
- I områder hvor nasjonale og lokale systemer ikke makter eller ønsker å yte rettferdighet til sivile, vil vi jobbe for å innføre bedre og troverdige rettssystemer.

ARBEID FOR RETTFERDIGHET PÅ BALKAN

På Balkan kan personer mistenkt for krigsforbrytelser bevege seg fritt rundt i lokalsamfunnet. Dette er personer som mange mener står bak grusomme overgrep og folkemord. Manglende rettsforfølgelse av krigsforbrytere er en stor trussel mot stabiliteten i regionen og har en negativ innvirkning på gjenoppbyggingen og reintegreringen av folkegrupper etter mange år med konflikter. Straffefriheten er et resultat av manglende innsats og evne fra myndighetenes side, samt manglende internasjonalt press.

På Balkan vil Amnesty International:

- Jobbe for at alle personer som er tiltalt av Det internasjonale krigsforbrytertribunalet for det tidligere Jugoslavia blir stilt for retten og må stå til rette for sine handlinger.
- Jobbe for at nasjonale og lokale rettsinstanser får juridisk mandat til å gjennomføre rettssaker mot tiltalte krigsforbrytere, i henhold til internasjonale rettsstandarder.
- Arbeide for at tekniske og strukturelle hindringer på lokalt nivå blir fjernet, slik at etterforskning og rettsprosesser kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte.

STRAFFEFRIHET I COLOMBIA

Det har lenge vært uvanlig dårlige kår for menneskerettighetene i Colombia. I flere tiår har det rast væpnede konflikter, og sivilbefolkningen har lidd enorme tap, både psykisk og fysisk. Sikkerhetsstyrker, paramilitære og geriljagrupper setter grunnleggende rettigheter til side, og angrepene på sivile fortsetter dessverre med uforminsket styrke. De aller fleste overgriperne slipper straff. Amnesty International nekter å akseptere at alvorlige overgrep møtes med tilnærmet straffefrihet.

I Colombia vil Amnesty International:

- Avdekke grove menneskerettighetsbrudd mot sivile, organisasjoner og aktivister.
- I partnerskap med både det internasjonale samfunnet og de colombianske myndighetene sørge for en rask og fullstendig implementering av internasjonale lover og menneskerettigheter.
- Gjennomføre målrettede kampanjer for å sørge for økt etterforskning og tiltale av de som er ansvarlig for overgrep og brudd på menneskerettigheter.

“Treningen var knallhard. Én tallerken med mais om dagen skulle deles mellom 12 personer. Noen døde av sult eller sykdommer, andre forsøkte å rømme og ble skutt rett foran oss til skrekk og advarsel. Så ble vi tvunget til å begrave kroppene deres.”

Christopher, barnesoldat fra Kongo

FELTRAPPORT:

I dag besøkte vi flyktningleiren Nakivale i Uganda, 300 kilometer fra den kongolesiske grensen. Der møtte vi en 14 år gammel gutt som tydeligvis var alene i leiren. Han gråt ukontrollert og fortalte oss at han hadde funnet sin far, mor og søster skutt og drept på et sykehus øst i Kongo. (...)

Menneskene vi treffer er livredde. Ikke minst fordi de store gruppene av flykninger sannsynligvis er infiltrert på vei over grensen. De vi snakker med er derfor veldig forsiktige med å fortelle hva de har sett og opplevd, og kikker seg stadig over skulderen når vi stiller spørsmål.

Andrew Philip,
Amnesty Internationals etterforsker, november 2008.

RESULTATER:

(KONGO): Amnesty International har fulgt menneskerettighetssituasjonen i Den demokratiske republikken Kongo, tett siden konflikten brøt ut i 1998. Vi har samlet omfattende dokumentasjon på konflikt-relaterte menneskerettighetsbrudd. Det gjelder for eksempel bruken og rekrutteringen av barnesoldater og angrep på sivile, inkludert seksuelle overgrep og drap.

Rapportene og de detaljerte vitnemålene fra ofrene bidro til å øke oppmerksomheten rundt Union des Patriotes Congolais (UPC) og andre væpnede gruppers systematiske bruk av barnesoldater frem til 2006.

Det førte igjen til at Den internasjonale menneskerettighetsdomstolen i Haag fokuserte på disse krigsforbrytelsene under sin etterforskning øst i landet, der den tidligere lederen i UPC, Thomas Lubangaa, ble arrestert.

I det siste har Amnesty International lagt press på myndighetene i landet for å få Bosca Ntaganda arrestert og dømt for krigsforbrytelser. Han har aktivt vervet og brukt barn under 15 år i krigføringen i de fiendtlige områdene i Ituri.

Amnesty jobber også for å innføre en uavhengig kvalitetssikringsmekanisme for å sørge for at de som begår menneskerettighetsbrudd ikke kan arbeide i landets sikkerhetsstyrker.

5) RETTFERDIGE RETTSSYSTEMER I TUNISIA, EGYPT OG STATER I MIDTØSTEN

NY VÅR

Utviklingen i Tunisia og Egypt har skapt nye muligheter i disse landene for å støtte lokale menneskerettsaktivister, kvinnegrupper, advokater og andre i oppbyggingen av nye styringssystemer som fullt ut respekterer menneskerettighetene og sikrer rettferdighet for alle. Både Tunisia og Egypt står overfor en ny vår etter tiår med undertrykkelse. Rettigheter og friheter har vært nektet befolkningen i tiår, den politiske eliten har beriket seg gjennom systemet mens flertallet har lidd under fattigdom og den brutale og uberegnelige fremtreden til sikkerhetsstyrken.

OPPBYGGING AV NYE INSTITUSJONER

Det er avgjørende å gripe øyeblikket og støtte tunisiere og egyptere som nå forsøker å bygge opp nye systemer og institusjoner som sikrer befolkningens rettigheter slik at de kan nyte frihet fra frykt og nød. Kampen for frihet og respekt for menneskerettighetene er langt fra vunnet i Tunisia og Egypt. I begge landene tok unge mennesker til gatene og sa "Nok er nok! Nok av undertrykkelse, nok av korrupsjon!" og mange andre fra alle lag av samfunnet sluttet seg til dem. De klarte å få diktatorer til å gå, men kampen mot diktaturet

“ Vendepunktet for meg kom da jeg så hvor mange som var møtt opp, da jeg så hvor mange som var villige til å dø for sine overbevisninger. Nå er det ingen vei tilbake. Hvis vi gir opp nå, kommer de til å kjeppjage oss én etter én ”

Mona Seif, egyptisk aktivist på Tahrir-plassen i Kairo i februar 2011, til den arabiske tv-kanalen Al Jazeera

fortsetter. Vi må støtte dem i denne kampen, slik at ofre og tapte liv ikke skal være forgjeves. Det er også nå vi må stå klar til å bidra på lignende vis i andre land i Midtøsten der slike endringsprosesser kan komme til å skje, inspirert av Tunisia og Egypt.

UAVHENGIG RETTSSYSTEM I TUNISIA

Amnesty International var i ferd med å utvikle et veikart for endring for Tunisia etter at president Ben Ali flyktet fra landet. Et sentralt element i veikartet er etableringen av et uavhengig rettssystem som er i stand til å sikre rettferdighet for folk i Tunisia – uten diskriminering eller utestenging – men også et rettssystem som kan straffefølge dem som begikk brudd på menneskerettighetene og forbrytelser under den forrige regjeringen. Et annet element er etableringen av effektive garantier for ytringsfrihet, rett til å danne uavhengige organisasjoner og fagforeninger, samtidig som man reformerer de institusjoner og undertrykkelsesinstrumenter som tillot og tilrettela for vilkårlig fengsling, tortur og knebling av meninger. Vi ser at demonstranter fortsatt utsettes for ulovlig fengsling, tortur og mishandling. I mars ble kvinner som demonstrerte på Tahrir-plassen arrestert av militæret og utsatt for tvungne jomfrutester og truet med straffefølgelse som prostituerte.

Amnesty International vil arbeide for at de tunisiske myndighetene griper den historiske muligheten til å bryte med fortidens undertrykkelse og krenkninger av menneskerettighetene og straks får på plass konkrete tiltak som både i lov og i praksis innebærer at de lever opp til sine nasjonale og internasjonale forpliktelser. Amnesty International vil støtte tunisierne i deres krav for omfattende og vidtrekkende endringer av de institusjoner som i årevis har sviktet dem.

REFORMER I EGYPT

Da president Mubarak gikk av noen uker senere, var Amnesty International på plass med konkrete forslag for å støtte egypterne da de utfordret militæret og krevde reelle og dyptgripende reformer. Etter 30 år med fornedrende undertrykkelse og fattigdom, tok egypterne til gatene i enestående omfang og krevde verdighet og sosial rettferdighet. Demonstranter krevde demokratiske reformer, respekt for menneskerettighetene, slutt på tortur og undertrykkelse, og for at misnøye over arbeids- og levevilkår ble tatt på alvor.

Demonstrantene opplever fremdeles å bli utsatt for ulovlige fengslinger, tortur og mishandling. I mars demonstrerte kvinner på Tahrir-plassen for kvinners rettigheter. Da ble flere arrestert av militærpoliti og utsatt for tvungne jomfrutester og annen tortur, og de ble truet med straffefølgelse for prostitusjon.

Amnesty International vil fortsette å støtte egypterne i deres krav om at den politiske endringsprosessen faktisk fører til at undertrykkelsesapparatet blir demontert og at et reformprogram inkluderer respekt for alle menneskerettighetene.

NYE MULIGHETER I HELE REGIONEN

Både Tunisia og Egypt har store muligheter for å gjennomføre bærekraftige endringer som innebærer respekt for menneskerettigheter og rettssikkerhet. Disse endringene vil ikke bare få betydning for folk i disse landene, men vil også tjene som eksempler for andre i regionen og resten av verden. Slike muligheter kan også komme i andre land i regionen der folkelige reformbevegelser har oppstått etter inspirasjon fra Tunisia og Egypt. Amnesty International vil bidra til at gjenopprettelsen av respekt for menneskerettighetene blir prioritert. To viktige mål på om løftene blir oppfylt i Tunisia og Egypt er om domstolene får uavhengighet og om kvinner sikres reell likestilling.

I Tunisia og Egypt vil Amnesty International:

- Bidra i etableringen av et uavhengig rettssystem som sikrer rettferdighet. Deriblant etableringen av effektive garantier for ytringsfrihet, rett til å danne uavhengige organisasjoner og fagforeninger.
- Samarbeide med kvinnegrupper, lokale NGOer, advokater og andre for å sikre kvinners deltakelse i endringsprosessene og i etableringen av nye institusjoner på lik linje med menn.
- Bidra til reformering av de institusjoner som tidligere ble brukt som undertrykkelsesinstrumenter.
- Dokumentere brudd på menneskerettighetene som kan legge grunnlaget for straffefølgelse av de ansvarlige under tidligere regimer.
- Ta utgangspunkt i Amnesty Internationals ekspertise og erfaring med menneskerettighetsundervisning i regionen og videreutvikle den som et redskap i oppbyggingen av samfunn som respekterer menneskerettighetene.

FELTRAPPORT:

Situasjonen her i Libya er som et mareritt. Jeg har nettopp lyktes i å komme i kontakt med en familie jeg kjenner fra før. På grunn av Gaddafis angrep på Ajdabya har de i likhet med mange andre søkt tilflukt i ørkenen. De fortalte at det lå mange døde mennesker i gatene da de dro fra byen. Deres 17 år gamle sønn, Yousef, ble den 17. februar skutt i hodet

av Gaddafis sikkerhetsstyrker under demokrati-demonstrasjonene i Ajdabya. Han ble tatt hånd om på sykehuset. Skaden er alvorlig, og vi vet ikke om han vil overleve. Familien får nå ikke kontaktet sykehuset for å høre hvordan det går med sønnen deres.

Amnestys etterforsker Donatella Rovera rapporterer inn til hovedkontoret i London 23. mars

AMNESTY INTERNATIONAL I FELT

Etterforskerne er Amnestys øyne og ører i Midtøsten og Nord-Afrika nå. De får førstehåndsskildringer fra overlevende og samarbeider med advokater og familiene til de som utsettes for overgrep. De følger rettssaker og snakker med lokale menneskerettighetsgrupper, aktivister, politikere, regjeringsfolk og media.

Under opprørene i Midtøsten og Nord-Afrika har Amnesty hatt etterforskningsteam på oppdrag i nesten alle landene som har vært berørt. I mange tilfeller har de avdekket overdreven bruk av vold mot demonstranter, hvordan snikskyttere har skutt for å drepe, ambulanser og medisinsk personell har blitt hindret i å hjelpe skadde og sikkerhetsstyrker har bortført og torturert både kvinner og menn.

Amnestys etterforskere befinner seg ofte personlig i en utsatt posisjon. Natt og dag snakker de med mennesker som regimer oppfatter som uromomenter. I februar ble to etterforskere i Egypt bortført, bakkundet og med hette over hode. I over et døgn visste Amnesty ikke hvor de var før de, medtatt, men i god behold, ble sluppet fri.

Donatella Rovera har lang fartstid som etterforsker for Amnesty fra konfliktene i Gaza, Algerie og Sudan. Hun har oppholdt seg i Benghazi i Libya i flere uker, midt under bombingene, der selv svært få journalister har våget seg inn. Hun blogger kontinuerlig fra felt, en både opprivende og spennende lesning.

For Amnesty er det viktig å avdekke overgrepene som finner sted når alt er uoversiktlig og kaotisk. Modige journalister gjør en viktig jobb i å dokumentere sammenstøt mellom regimekritikere og sikkerhetsstyrker, men i kampens hete får vi fragmenterte bruddstykker fra hendelsesforløpene.

Bak scenen jobber Amnestys etterforskere systematisk med å dokumentere brudd på menneskerettighetene, både under opprørene og etter at den umiddelbare krisen er over. Dette er avgjørende for å ansvarliggjøre overgriperne i ettertid.

AKSJONSSTYRKE

Amnesty International Norge har 55.000 betalende medlemmer og 55.000 SMS-aktivister i sitt nettverk. Samtidig nyter Amnesty stor respekt som organisasjon og symbol i den norske befolkningen. Tidligere TV-aksjoner har vist at givergleden og engasjementet rundt Amnestys livsviktige arbeid for menneskerettigheter er stort. 92 prosent av den norske befolkningen kjenner til Als arbeid for menneskerettigheter.

KJENNSKAP OG ERFARING

Amnesty International i Norge er også den organisasjonen i landet som scorer høyest hos norske journalister. Al er foran samtlige utdanningsinstitusjoner, politiske partier, organisasjoner og offentlige institusjoner, når pressebehandlingen vurderes. Dette danner et svært viktig grunnlag for det nødvendige samarbeidet mellom TV-aksjonen og media, men er også vesentlig fordi media er den viktigste kanalen ut både til folk som skal gi og til folk som skal jobbe med TV-aksjonen.

Al i Norge har solid erfaring fra arbeidet med TV-aksjonen tidligere, både hos ansatte i administrasjonen men også ute i lokale grupper og kontorer. Vi vil selvsagt dra veksler på denne erfaringen men også benytte oss av det tette og gode samarbeidet vi har med flere av de siste årenes arrangører. TV-aksjonen har utviklet seg siden 1999, da vi sist fikk ta del i denne begivenheten og derfor vil vi aktivt søke å dra nytte av den erfaringen andre organisasjoner har fått i dette arbeidet.

AKTIVISTER BLIR BØSSEBÆRERE

I samme øyeblikk som det eventuelt blir klart at Al får TV-aksjonen 2012, går det ut 55 000 meldinger til like mange norske mobiltelefoner med oppfordring om å bli bøssebærer. Dette skjer i tillegg til de mange tusen andre som hvert år samvittighetsfullt går fra dør til dør med TV-aksjonens bøsser. Aksjonskulturen og dugnadsånden står meget sterkt i Amnesty. Hele organisasjonen er tuftet på det private initiativ og engasjement. Denne kulturen går dermed godt sammen med det lokale initiativ som har preget TV-aksjonen i de 35 årene den har eksistert.

MOBIL-AKSJONISME

Als satsning på mobil-aktivisme i Norge har vakt oppsikt langt utenfor landets grenser. Både fordi integreringen av innsamling og aktivisme er nytt og annerledes, og fordi omfanget er så stort i forhold til innbyggertall. 55 000 SMS-aktivister i et land på 4,7 millioner, som jevnlig betaler penger over sin mobilregning for å stoppe f. eks en henrettelse i Iran, er helt unikt i følge en av verdens fremste eksperter på mobil aktivisme i verden, Marcello Iniarra. Al ser store muligheter for å utvikle nye ideer og konsepter i forbindelse med TV-aksjonen i krysningpunktet mellom teknologi, innsamling og aktivisme.

VERDEN I SAMMENHENG

Vi er ingen del. Vi er det hele. Tilstedeværelse skaper nærhet. Al vil vise det norske folk gjennom TV-aksjonen 2012 hvor nær vi i virkeligheten er de menneskerettighetsbruddene vi forsøker å bekjempe. Gjennom et stort internasjonalt nettverk av både Amnesty-ansatte og lokale aktivister vil vi vise fram både hva pengene tidligere har gått til, men også hva pengene skal gå til denne gangen. Vi ønsker at nordmenn, både før, under og etter TV-aksjonen skal kunne kommunisere direkte med våre etterforskere, aktivister og ansatte rundt om i hele verden. Vi ser et enormt potensial i å videreutvikle TV-aksjonens form og dynamikk. Direkte nettmøter, enkle LIVE-overføringer, direkterapporter underveis i TV-aksjonen er bare noen av mulighetene vi ser for oss. Dette gjøres mulig gjennom moderne teknologi og nye kommunikasjonsplattformer (Skype, Twitter, Facebook, Videolinker etc.)

LOKAL AKTIVITET

Amnesty International har lokalkontorer i Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. Dessuten eksisterer det 113 aktive Amnesty-grupper og studentnettverk rundt omkring i hele landet. Kontorer og grupper befolkes av svært engasjerte mennesker med lang erfaring fra aksjonsarbeid og med god lokalkunnskap. Al er kjent for sitt aksjonstalent og har gjennom mange store arrangementer stått i spissen når store aksjoner og demonstrasjoner skal gjennomføres. Da det ble tatt initiativ til en stor landsomfattende fredsdemonstrasjon i 2009, deltok alle store humanitære organisasjoner i Norge. Al fikk ansvaret for gjennomføringen og den praktiske delen av aksjonen i alle store norske byer, som følge av vår aksjonshurtighet og erfaring.

“ Aksjonskulturen og dugnadsånden står meget sterkt i Amnesty. Hele organisasjonen er tuftet på det personlige initiativ og engasjement ”

SAMARBEID

Vi samarbeider med skoler over hele landet i vårt undervisningsopplegg for menneskerettigheter. En vellykket TV-aksjon er avhengig av en bred og folkelig mobilisering. Barn og unge har vist seg å være helt sentrale for å skape både lokalt og nasjonalt engasjement. Vi ser for oss et skreddersydd undervisningsopplegg med utgangspunkt i et av våre fire fokusområder, rettet inn mot de ulike klassetrinnene. Dette for å skape forståelse og engasjement for TV-aksjonen før den starter.

Andre store organisasjoner og selskaper som Al vil samarbeide med i den forbindelse er Utdanningsforbundet, Forskerforbundet og Universitetene. I tillegg kommer sterke samarbeidspartnere som Statoil og Hydro.

Al har også et godt samarbeid med Den norske kirke og ser muligheter for å dra nytte av menighetenes styrke og erfaring i humanitært arbeid både lokalt og internasjonalt.

RESULTATER FRA TV-AKSJONEN I 1999

En stor del av de prosjektene vi ønsker å gjennomføre med midler fra TV-aksjonen i 2012, bygger på kompetanse, erfaringer og resultater fra TV-aksjonen 1999. Vi gjennomførte to store programmer på fire arbeidsområder: beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere, økt aktivisme i utvalgte Amnesty-seksjoner og lokale menneskerettighetsorganisasjoner, menneskerettighetsundervisning og oppbygging og styrking av regionale ressursentre.

Innenfor alle disse feltene gjorde vi som organisasjon store framskritt i løpet av de ti årene programmene ble gjennomført. 130 menneskerettighetsforkjempere fra hele verden ble evakuert og gitt beskyttelse, det ble opprettet varslings-systemer og det ble gjennomført en rekke kampanjer som satte fokus på forkjempernes situasjon.

Landene som var med i undervisningsprogrammet Rights-Education-Action og Vest-Afrika-programmet fikk styrket sin kunnskap om menneskerettigheter og fikk ferdigheter i undervisningsmetoder. På den måten mobiliserte de titusener av barn, unge, studenter og andre målgrupper som menneskerettighetsaktivister, som i neste omgang har bidratt til endringer på både lokalt og nasjonalt plan.

Ikke minst gjennom kampanjen Stopp vold mot kvinner og materiellet som ble utarbeidet takket være TV-aksjonen, ble vi i stand til å mobilisere og aktivisere Amnesty-medlemmer og lokale kvinnegrupper over hele verden, og resultatene er synlige både lokalt og på politisk plan i mange land.

Våre regionale sentre er nå i stand til å bistå ikke bare Amnesty-organisasjoner, men alle som ønsker å engasjere seg for menneskerettighetene i regionene. Etterforskningen via Uganda-sentret har vært avgjørende for arbeidet på overgrep i Sentral-Afrika, og via sentret i Hongkong når vi ut til aktivister i mange asiatiske land takket være informasjon på en rekke lokale språk.

Arbeidet med menneskerettighetsundervisning som ble mulig etter TV-aksjonen i 1999 er også grunnen til at Amnesty International nå har etablert et internasjonalt senter for undervisning i menneskerettigheter til Norge og Oslo.

BUDSKAP

Amnesty International skiller seg klart fra tradisjonelle bistandsorganisasjoner, både når det gjelder arbeid og metode. Det er naturlig at disse forskjellene også blir en del av hovedbudskapet i tillegg til den tradisjonelle historiefortellingen når Amnesty International skal formidle sitt arbeid under TV-aksjonen. Ikke som en konkurrent til bistand, men som en viktig samarbeidspartner og nødvendig tilrettelegger for annet nødvendig humanitært arbeid.

Det hjelper ikke å gi bort mat når den stjeles av opprørsgrupper. Det hjelper ikke å bygge hus når de rives av myndighetene. Det hjelper ikke å lege sår når det påføres nye neste dag.

Amnesty International ansvarliggjør stater, væpnede grupper og multinasjonale selskaper. Amnesty International etterforsker og dokumenterer vrangsidene av verdenssamfunnet, krever at de skyldige straffes og står i front på vegne av hvert enkelt menneskes rettigheter. Amnesty gir mennesker kunnskap og evne til selv å slåss for sine rettigheter.

BUDSJETT OG STYRING

Amnesty Internationals budsjett er et foreløpig estimat. Det samme gjelder fordeling av prosjektkostnader på de ulike hovedområdene.

Aktivitets- og kostnadsnivå baseres på erfaringer fra de siste års TV-aksjoner, samt relevant kunnskap vi tar med oss fra våre tidligere TV-aksjoner. Vi har som vanlig fokus på et nøkternt kostnadsnivå, samtidig som det ikke skal gå ut over hensynet til en profesjonell gjennomføring. Organisasjonen har konkret erfaring i å håndtere denne balansen både blant ansatte og frivillige og styrende organer. Forrige gang AI hadde TV-aksjonen, tok vi aktive grep for å sikre overgang av kunnskap og planer mellom TV-aksjonssekretariatet og det ordinære sekretariatet. Et slikt samspill vil vektlegges igjen, for å skape synergieffekter, trygghet og kvalitetssikring.

AI har gode og velfungerende regler for disponering og kontroll av innsamlede midler, både nasjonalt og internasjonalt. Det er Amnesty i Norge som formelt søker TV-aksjonen på vegne av hele bevegelsen. Vi benytter revisjonsfirmaet

KPMG, og følger herunder reglene for god regnskapsskikk og norsk regnskapslov. I tillegg er vi medlem av Stiftelsen Innsamlingskontrollen Norge, som ivaretar retningslinjer og krav til seriøs innsamlingsvirksomhet og oppfølging av aktivitetsregnskap. Innsamlingskontrollen har også godkjent Als registrering i det nye Innsamlingsregisteret. Amnestys internasjonale hovedkontor er plassert i London, og vårt revisjonsfirma her er Crowe Clark Whitehill.

AI har vist i praksis at organisasjonen evner å overholde rapporterings- og regnskapsforpliktelser. Det vil bekreftes av overnevnte aktører. Dette gjelder både tidligere TV-aksjoner og ordinær drift.

Vi ser for oss en disponeringsperiode i henhold til NRKs retningslinjer på fem år. Vår bankforbindelse er tilsvarende hovedbankforbindelsen for TV-aksjonen, DnB NOR. Slik som tidligere vil vi søke om en relevant kassekreditt knyttet til gjennomføring av aksjonen og opprettelse av eget sekretariat.

AKSJONSKOSTNADER

Kroner (i mill.)

Innsamlede midler	200
Personalkostnader og drift	14,5
Reisekostnader	2,0
Kampanjekostnader	12,0
Trykk og distribusjon	1,0
NRK TV-sendingen	8,0
DnB NOR – innsamling	1,5
Totalt	39,0

Aksjonskostnadene er et estimat, basert på tall fra UNICEF Norge (TV-aksjonen 2007) og CARE (TV-aksjonen 2008).

PROSJEKTFORDELING AV INNSAMLEDE MIDLER

Fokusområde	Prosentfordeling
Rettferdighet for de som bruker ytringsfriheten og straffes for det	25 %
Rettferdighet for diskriminerte kvinner og minoriteter	25 %
Rettferdighet for ofre for selskapers brudd på menneskerettigheter	20 %
Rettferdighet for ofre etter væpnede konflikter	20 %
Rettferdige rettssystemer i Tunisia, Egypt og stater i Midtøsten	10 %
Totalt	100 %

Høst 2012

- **REKRUTTERE:**
Bøssebærere
- **MØTE:**
Kommunekomiteene
- **ANNONSERE**
- **REISE:**
Presseturer med ambassadører
- **GJENNOMFØRE**

Høst 2011

- **REKRUTTERE:**
Aksjonsledere og sekretariat
- **LEGG STRATEGI**
- **INVOLVERE NÆRINGS LIV:**
Sikre gode relasjoner for videre samarbeid

Sommer 2012

- **FERDIGSTILLE**
- **PERFEKSJONERE**

Vår 2012

- **MOTIVERE:**
Sette ansvarlige i stand til å gjøre en positiv og effektiv innsats
- **KONKRETISERE:**
Finne de gode historiene å fortelle i media. PR-stunt og arrangementer
- **SKOLERE:**
Fylkes- og byaksjonsledere, komiteer, skoler
- **DISTRIBUERE:**
Informasjonsmaterieell

Vinter 2011/12

- **KARTLEGG:**
Samarbeidspartnere i media, næringsliv, organisasjoner, fagmiljø og skoler
- **UTVIKLE:**
Profil, nettsider og informasjonsmaterieell
- **PLANLEGG:**
PR/reklamekampanje, teknisk gjennomføring og feltreiser

Kontaktpersoner:

John Peder Egenæs, generalsekretær

Lasse Imrik, markedsjef

Amnesty International

Tel: 22 40 22 00

Grensen 3

Postboks 702 Sentrum,

0106 Oslo

AMNESTY
INTERNATIONAL

